

Talousarvio v. 2024 ja taloussuunnitelma vuosille 2025-2027

Khall 04.12.2023 § 301
1638/02.02.00/2023

Valmistelija: konsernipalvelujohtaja Vesa Urtti, puh. 0400 447 383

Kuntalain 110 §:n mukaan: "Valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi. Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi. Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet.

Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan.

Talousarvioon otetaan tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan. Määräraha ja tuloarvio voidaan ottaa brutto- tai nettomääräisenä. Talousarviossa ja -suunnitelmassa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa.

Kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota."

Kaupungin talousarvion lähtökohtana on voimassa oleva strategia ja palvelujen järjestäminen asukasluvun sekä ikärakenteen tarpeiden mukaisesti. Asukasluku on vähentynyt kuluvan vuoden aikana 120 asukkaalla ollen syyskuun lopussa 19 227. Luonnollinen väestömuutos - 136, kuntien välinen nettomuutto - 90 ja nettomaahanmuutto + 106. Jämsän asukkaista lasten, nuorten ja työikäisten määrä vähenee ja yli 65-vuotiaiden määrä kasvaa.

Työttömyysaste oli lokakuun lopussa 12,4 % (1 027 henkilöä). Vähennystä edellisvuoden vastaavaan lukuun 44 henkilöä.

Arviot verotuloista perustuvat Kuntaliiton veroennustekehikkoon. Kunnallisveron arvioihin on jätetty vuosittain (2024–2027) 0,5 miljoonan euron varmuusmarginaali.

Valtionosuudet perustuvat 27.11.2023 julkaistuihin valtionosuuslaskelmiin siten, ettei TE-uudistuksen valtionosuuksia ole sisällytetty taloussuunnitelmaan.

Talousarvioesityksen mukainen toimintakate on - 45,3 M€. Vuosikate

esityksessä on 5,2 M€ ja suunnitelman mukaiset poistot -7,9 M€. Tilikauden laskennallinen tulos poistojen jälkeen on - 2,5 M€.

Vuoden 2024 talousarvion ja vuosien 2024–2027 taloussuunnitelman laadinta on käynnistynyt kesäkuussa, kun kaupunginhallitus päätti käynnistää talouden tasapainottamisohjelman valmistelun ja hyväksyi talousarvion laadintaohjeet.

Taloussuunnitelma on kokonaisuutena ylijäämäinen noin 137 000 euroa. Taloussuunnitelman tasapainoisuus muuttui noin 75 000 eurosta noin 137 000 euroon budjetoitujen sisäisten erien tarkistamisen jälkeen. Tietyt sisäiset vuokrat ja ict-kulut olivat epähuomiossa tallennettu ulkoisina erinä.

Kaupungilla on kumulatiivista alijäämää taseessaan vuoden 2022 tilinpäätöksessä noin 3,5 milj. euroa. Talouden tasapainottamisvaatimuksen saavuttamiseksi hyödynnetään ns. konsernirahasto kattamaan syntyneitä alijäämiä jo vuoden 2023 tilinpäätöksessä.

Taloussuunnitelma on oheisaineistona. Lisäksi kaupunginhallituksella on käytössään asian valmistelun aikana kertynyttä muuta aineistoa (esim. lausuntoja, kirjoituksia, selvityksiä).

Toimivalta, johon päätös perustuu:
Hallintosääntö § 24 / kaupunginhallituksen tehtävät ja toimivalta

Ehdotus

Kaupunginjohtaja Hanna Helaste

Kaupunginhallitus päättää ehdottaa kaupunginvaltuustolle, että valtuusto päättää hyväksyä talousarvion vuodelle 2024 ja -suunnitelman vuosille 2024 – 2027 ja oikeuttaa konsernipalvelujohtajan tekemään tarvittavat tekniset muutokset ja korjaukset taloussuunnitelmaan.

Päätös

Kaupunginhallitus päätti käsitellä talousarvio- ja taloussuunnitelmaesityksen kokonaisuuksittain.

Käyttötalous / sivistystoimi (s. 61-80)

Keskustelun aikana Antti Lähdesmäki teki esittelijän ehdotuksesta poikkeavan esityksen:

Esitän, että Läkipohjan koulun lakkauttamista koskeva kohta poistetaan talousarvioesityksestä. Talousarviosta voidaan sen johdosta poistaa koulun alaskirjaamisesta aiheutuva meno vuodelta 2025 224.163 euroa ja investoinneista varhaiskasvatusta koskevat muutostyökustannukset 250.000 euroa. Tarvittava loppusumma lisätään verotuloihin. (Koulun lakkauttamisen laskelmat ovat epätarkat vielä tässä vaiheessa, koska mm. koulukuljetussopimukset eivät ulotu vuoteen 2026 saakka). Esitän, että sama menettely tehdään myös Koskenpään koulun osalta. Kumpaakaan koulua, eikä koulurakennuksia suljeta. Edellä esitetty muutos katetaan aiemmin esittämiäni säästökohteiden toteuttamisen kautta: tyhjien rakennusten tarpeeton lämmittäminen, kuntien ei tarpeellisten palvelujen

ylläpitojen lopettaminen, esim. Uuden lumen latu ja muut vastaavat pienen käyttäjäryhmän harrastusmahdollisuudet, tarpeettoman rakennuskannan purkaminen.

Joni Frisk, Sanna Rajala ja Ilkka Salminen kannattivat Antti Lähdesmäen esitystä.

Koska oli tehty esittelijän ehdotuksesta poikkeava kannatettu esitys, tuli suorittaa äänestys. Äänestystavaksi päätettiin kättennostoäänestys.

Esittelijän ehdotus sain viisi (5) ääntä (Jorma Poti, Lotta Ahola, Merja Lahtinen, Anssi Mennala, Ulla Patronen). Antti Lähdesmäen esitys sai neljä (4) ääntä (Antti Lähdesmäki, Joni Frisk, Sanna Rajala, Ilkka Salminen).

Puheenjohtaja totesi, että äänin 5-4 kaupunginhallitus hyväksyi sivistystoimen osuuden esittelijän ehdotuksen mukaisesti.

Tuloslaskelma (s. 24-42)

Kaupunginhallitus hyväksyi tuloslaskelmaa koskevan osuuden esittelijän ehdotuksen mukaisesti.

Käyttötalous (s. 43-60)

Kaupunginhallitus hyväksyi käyttötaloutta koskevan osuuden esittelijän ehdotuksen.

Käyttötalous / elinvoima (s. 81-91)

Keskustelun aikana Anssi Mennala teki esittelijän ehdotuksesta poikkeavan esityksen:

Esitän, jos Länkipohjan ja Koskenpään koulujen opetustoiminta loppuu ennen vuotta -26 varataan vuosille -26 ja -27 100t€/vuosi Länkipohjan ja Koskenpään Elinvoimakeskusten muodostamiseen ja ylläpitoon. Kulu katetaan seuraavasti: 50t€/vuosi (vuodet -26 ja -27) katetaan pelto- ja metsäkiinteistöjen myynnillä sekä 50t€ saadaan nostamalla metsänmyyntituloja toistaiseksi 550t€/v (alkujaan 500t€/v).

Jorma Poti, Joni Frisk, Antti Lähdesmäki, Merja Lahtinen ja Sanna Rajala kannattivat Anssi Mennalan esitystä.

Koska oli tehty esittelijän ehdotuksesta poikkeava kannatettu esitys, tuli suorittaa äänestys. Äänestystavaksi päätettiin kättennostoäänestys.

Esittelijän ehdotus sai kolme (3) ääntä (Lotta Ahola, Ulla Patronen, Ilkka Salminen). Anssi Mennalan esitys sai kuusi (6) ääntä (Anssi Mennala, Jorma Poti, Joni Frisk, Merja Lahtinen, Antti Lähdesmäki, Sanna Rajala).

Puheenjohtaja totesi äänestyksen tuloksena, että äänin 3-6 kaupunginhallitus hyväksyi elinvoiman osuuden sisältäen Anssi Mennalan esityksen mukaiset määrärahavaraukset ja niiden kattamisen.

Lotta Ahola ja Ulla Patronen jättivät elinvoimaa koskevaan päätökseen eriävät mielipiteet.

Investointisuunnitelma (s. 92-105)

Kaupunginhallitus hyväksyi investointisuunnitelmaa koskevan osuuden esittelijän ehdotuksen mukaisesti.

Rahoitussuunnitelma (s. 106-107)

Kaupunginhallitus hyväksyi rahoitussuunnitelmaa koskevan osuuden esittelijän ehdotuksen mukaisesti.

Lainoitus (s. 108-109)

Kaupunginhallitus hyväksyi lainoitusta koskevan osuuden esittelijän ehdotuksen mukaisesti.

Jämsän Vesi liikelaitos (s. 110-116)

Kaupunginhallitus hyväksyi Jämsän Vesi liikelaitosta koskevan osuuden esittelijän ehdotuksen mukaisesti.

Konserniyhtiöiden taloudesta (s- 117-131)

Kaupunginhallitus hyväksyi konserniyhtiöiden taloutta koskevan osuuden esittelijän ehdotuksen mukaisesti.

Taloussuunnitelman 2025-2027 perusteet (s. 132-133)

Kaupunginhallitus hyväksyi taloussuunnitelman perusteita koskevan osuuden esittelijän ehdotuksen mukaisesti.

Kaupunginhallituksen päätös:

Kaupunginhallitus päättää ehdottaa kaupunginvaltuustolle, että valtuusto päättää hyväksyä talousarvion vuodelle 2024 ja -suunnitelman vuosille 2024-2027 ja oikeuttaa konsernipalvelujohtajan tekemään tarvittavat tekniset muutokset ja korjaukset taloussuunnitelmaan.

Kaupunginhallituksen ehdotus sisältää määrärahavarauksen 100 000 euroa vuodelle 2026 ja 100 000 euroa vuodelle 2027 Länkipohjan ja Koskenpään elinvoimakeskusten muodostamiseen ja ylläpitoon. Määrärahavaraus on ehdotuksessa katettu lisäämällä pelto- ja metsäkiinteistöjen myyntituloja 50 000 euroa vuonna 2026 ja 50 000 euroa vuonna 2027 sekä metsänmyyntituloja 50 000 euroa vuosittain vuodesta 2026 alkaen.

Sivistystoimenjohtaja Leena Kilpeläinen oli läsnä asian käsittelyn aikana (poistui klo 17:35).

Elinvoimajohtaja Anna-Liisa Juurinen oli läsnä asian käsittelyn aikana (poistui klo 18.25).